

Сравненіе на синтетическа-та метода съ
аналитическ-тѣ и неизбѣжна-та тѣхна
взаимна зависимость.

§. 72.

За да се развие една система и да се построе едно систематическо цѣло, неизбѣжно-нужни сѫ и двѣ-тѣ методи: синтетическа-та и аналитическа-та: мѣкаръ и по видимому онѣ да сѫ противоположни, и мѣкаръ да иматъ разны направлениа.

1) Синтетическа-та метода сирѣчъ не е въ состояніе да устрое и да нарѣди едно нѣщо систематически безъ аналитическ-тѣ. Истина е че она твѣрдо полага основаніе-то на всички-тѣ познанія и на всички-тѣ и всякакви произведенія: она ни представлява, то есть, първоначаялн-тѣ идеи на всичко, кое-то мы сеятъ усовершенствовамы чрезъ аналитическ-тѣ методи и полагамы въ дѣйствіе. — Това става сѫщо тѣй, както мы посѣвамы едно сѣме въ землѣ-тѣ, която обаче трѣба да се пои и да се копае за да се развие това сѣме и — да принесе плодъ. Но ако остане синтетическа-та метода сама съ идеи-тѣ си безъ аналитическ-тѣ, ако, то есть едно сѣме се посѣе въ една бесплодна и неработена земя или пѣкъ ако она не се пои, не се копае, и ако освенъ туй не Ѵ доставатъ и други-тѣ въздушни пріятни обстоятелства и съдѣйствія: — то нито първоначаялна-та, мѣкаръ и най благодѣтельна идея, ще се осѫществи; нито пѣкъ и сѣме-то ще хване корень, ще цѣвне и — ще принесе плодъ. Спорядъ туй, колко високи и благородни идеи, колко прекрасни начала мрѣтъ и се погубватъ само и само, понеже не имъ доставатъ вещественни-тѣ средства и благопріятни-тѣ обстоятелства за да могатъ да се осѫществятъ! Колко священни огньове